

Uredništvo in upravljanje:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.
Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.
Telefon št. 113.

STRAŽA

Narodna lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 61.

Maribor, dne 2. junija 1913.

Letnik V.

Šoštanjska posojilnica in liberalno prokletstvo.

Pred dobrim tednom smo dobili iz merodajnih krogov naše stranke poziv, da se vzdržujemo poročil o stanju šoštanjske posojilnice. Strogo smo se tudi držali tega navodila — zadnjič smo priobčili samo nekaj zgodovinskih podatkov — ker smo upali, da se bodo celjski liberalni advokati vendar potrudili in preprečili usodopolni polom z resno akcijo in saniranjem denarnega zavoda. Toda motili smo se.

Poroča se nam, da celjska liberalna Zadruga zveza sploh nima nobene volje, se resno baviti s tem vprašanjem in govorijo dr. Kukovec, dr. Božič in revizorji le edino o konkurzu. Vse kar je storil delavni (?) liberalni poslanec dr. Kukovec, je bilo, da je pisal eno celo pismo o tej važni zadevi cesarskemu namestniku v Gradec. To je res velik trud, o katerem je on že toliko govoril in se bahal, da je že sit vsega dela za šoštanjsko posojilnico. Brezprimer- no početje je, da vodja liberalne stranke kot poslanec in poleg še kot podpredsednik Zadrugne zveze, ne utegne storiti par resnih korakov brezplačno v prid zavožene in pod varstvom celjske Zadr. zveze do poloma zrele posojilnice.

Ker nimajo ti ljudje nobene vesti napram našim ubogim kmetom, ki so docela nedolžni in ne vedo, kako pridejo vsi na boben, bomo mi z dr. Kukovcem in liberalno Zadrugo zvezo v Celju pošte- no obračunali. Dolžni smo to storiti in braniti našo ubogo kmečko ljudstvo. Širša javnost mora izvedeti, kje je krivec za tolike izgube, kako je celjska Zadruga zveza dajala odboru, ki niti sedaj ne ve natančno o položaju, pojasnila, kako je dr. Kukovec kupoval hišo na Dunaju, kako so revizorji in dr. Kukovec zatrjevali od leta 1908 odbornikom, da je vse v najlepšem redu, kako so delali bilance, samo da so prikrivali svoje grehe, kako so si pisali na račun do skrajnosti izsesane posojilnice svoje stroškovnike, kakšne obresti je zahtevala Zadruga zveza celjska od posojilnice, kako so se premožnejši člani otresli vsakega jamstva, kako so prejšnji odborniki prepisovali svoje premoženje na svoje žene, in tako pustili ubogega kmeta, ki je iskal v svojem obupnem stanju par sto kronic posojila, v največji pogubi in ga bodo pahnili na beraško palico.

Vsa ta dejstva ne zamorejo dr. Kukovca in pa

celjsko Zadrugo zvezo toliko ganiti, da bi se bavili z resno voljo in brez ekspenzarja, ki ubogo posojilnico le samo na novo obremenil, s saniranjem zavoda. Ta lahkomišelnost nas torej sili k temu, da posežemo vmes in odkrijemo nečuvstvo početja. Molčati pa tudi ne smemo, ker so nas liberalci prisilili k temu, da gremo v javnost. V svoji predrznosti so nas med časom, ko mi zaradi šivari nismo objavljali ničesar o tej zadevi, dvakrat napadli v „Slovenskem Narodu“, češ, da so klerikalci zakrivali ta polom šoštanjske posojilnice. To liberalno falotstvo pa moramo z vso odločnostjo zavrniti in bomo vsej javnosti pokazali, kako so delali dr. Kukovec in liberalna celjska Zadruga zveza za posojilnico, za katero nimajo sedaj nobenega sredstva, nego — konkurz!

Z druge strani se nam poroča, da je državni poslanec gospod dr. Verstojsšek na prošnjo kmetov posegel resno vmes, da bi se posojilnico saniralo. On leta od okraja do glavarstva, od glavarstva do namestnije, od namestnije do ministrstva, celo do nemških poslancev se je obrnil, da bi ne nasprotovali pomožni akciji. Na poziv cesarskega namestnika, s katerim se je v navzočnosti dveh referentov zadnji teden gospod poslanec zopet posvetoval, je glavarstvo že odposlalo na namestnijo razna pojasnila. Gospodu poslancu se je obljubila tudi pomoč, če se zamorejo za saniranje izpolniti tudi razni pogoji v tem smislu, da se obstoj posojilnice za delj časa zasigura. V 14 dneh se bo najbrž že lahko za gotovo vedelo, če je saniranje s pomočjo države in drugih faktorjev mogoče. Opozarjamo pa že danes celjsko Zadrugo zvezo, da se mora resno baviti s to zadevo, da mora skrbeti, da njene zadruge prispevajo k sanaciji in da ne prepusti raznih stroškovnikov liberalnih advokatov.

Pozor, kmetje šoštanjskega okraja! Bodite previdni in v hudi krizi ne iščite odvetnika, ki vam bo naredil le novih stroškov. Obsojati moramo početje odvetnika Petritscheke, ki na ulici vabi ljudi, da jih zastopa.

Kmetje, nakopali si bodele le novih stroškov! Čakajte rajši, kako se stvar razvije!

Tudi vlagateljem polagamo na srce, da potrpijo in ne tirajo posojilnice glede vlog do skrajnosti. Mogoče se bo le dalo kaj ukreniti in sanirati!

či, iz Schlitscharjev Žličarji, iz Schitschkarjev lepi Žičkarji itd.

Ovodobni ravnatelj rajni g. Premru (Bog mu daj dobro!) si ni vedel pomagati. Letal je iz razreda v razred ter prepovedoval to novotarijo. Bilo je vse zaman. S tem je mlade Slovence še bolj užgal, da so vsakega, ki je imel pristno slovensko ime, razglasili za tist nemškutarja, ako se ni začel pisati po slovenskem pravopisu.

Med tem si je g. ravnatelj izmislil nov pripomoček, da reši jožefinsko pisavo naših rodbinskih imen. Od vsakega dijaka, ki je spremenil pisavo svojega imena, je zahteval krstni list, v katerem je bilo rodbinsko ime pisano po slovenskem pravopisu. Trstenjaki, Rozmani in drugi narodno misleči gospodje župniki so rade volje napisali dijakom slovenskih krstnih listov z rodbinskimi imeni po slovenskem pravopisu. Nekateri gg. župniki stare šole so pa imeli posebnih pomislekov ter so brskali po svojih maticah tako daleč nazaj, da so našli rodbinska imena napisana po slovenskem pravopisu, če tudi z Bohorčičevimi, Dajnkovimi ali Metelkovimi črkami. — Slabša se je godila dijakom, rojenim v jožefinskih farah, ker tam ni bilo najti prednikov zapisanih po slovenskem pravopisu.

Tem je prišla na pomoč velesl. c. kr. namestnija, na katero se je bil g. ravnatelj Premru obrnil za pomoč. Visoka c. kr. oblast je razsodila, da se smejo dijaki pisati po slovenskem pravopisu, treba je le, da se vspricalih skozi dva tečaja poleg slovenskega imena v oklepajih navede staro po nemškem pravopisu spisano rodbinsko ime. Tako je bila dolga pravda končana. Leta 1862 je po večlemem premoru izšel zopet običajni „Programm“ z našimi imeni po slovenskem pravopisu.

Marsikatero žarko besedo je moral slišati goreč narodnjak Pruss, ki se ni mogel otresti drugega „s.“ On se je izgovarjal, da ima na Dunaju strica,

Liberalci se gibljejo.

(Iz ormoškega okraja.)

Kdor pozna razmere, sluti po raznih znamenjih, da se bodo v ormoškem okraju v doglednem času zgodile nekatere važne izpremembe. Naš okrajni odbor, po večini liberalen, je začel nekako sumljivo naglo dihati.

Ob priliki občnega zbora sirotinskega sveta za ormoški okraj 6. marca je sklical, dobro vedoč, da ne doživi blamaže, ker bo večina občinskih svetovalcev tedaj navzočih, nek sestanek v prostore okrajnega zastopa brez določne označbe dnevnega reda. Dne 9. maja pa se je zopet sklical občni zbor okrajnega zastopa; torej v dveh mesecih dva sestanka. Mislečemu človeku se bo to naglo dihanje liberalne večine zdelo vsekako sumljivo, posebno ako ve, da pridejo baje nove volitve v ormoški okrajni zastop. Vse izgleda tako, kakor da bi si liberalci zopet hoteli pripravljati tla in mehke sedeže na vratovih našega kmečkega prebivalstva, hoteč tudi še nadalje komandirati z našim kmetom. Ker pa bi morali praznih rok stopiti pred svoje volilce in bi jim radi tega lahko zastala sapa pri prihodnjih volitvah, so začeli v predzadnjem trenutku nekoliko hitreje sopsti.

Na sestanku dne 6. marca je imel glavno besedo središki župan Sinko, za njim pa se je oglasil naš „dragi“ dr. Sernec. Hotela sta speči slovenski kruh in pri tej priliki nista smela pozabiti slovenskih duhovnikov, kateri so po liberalnem mnenju še vse preveč „dajč.“ O, mea culpa, mea culpa! Drugi sestanek pa je vodil treznomisleči in dalekovideči propadli kandidat Narodne stranke gospod Jakob Zadravec, slučajno tudi iz Središča. Tukaj so protestirali proti obstrukciji naših poslancev v dež. zboru, in zahtevali so povišanje učiteljskih plač. Vsak kolikaj izobražen kmetovalec našega okraja ve, da je v slučaju treba tudi nekaj žrtvovati, ako se hoče kaj doseči. Kdor nasadi sadovnjak, mora čakati osem do deset let na rod in še v goricah je treba potrpeti tri do štiri leta, da obrodijo. Vsaka opozicija prinaša še morda tu in tam kako hipno škodo in če hočejo sedaj liberalci begati naše ljudstvo in pravijo, da teh in teh drobtinic baje nismo dobili z deželne mize, je to le pesek v oči, ki ne more zaslepiti naših treznomislečih mož. Slovenec danes ni več ubogi Lazar, da bi prosil drobtinic z deželne mize, ampak on za-

ki je dvorni in sodni odvetnik, vnet Slovenec, ki pa piše svoje ime tudi z dvema „ss.“

Naj dostavim tukaj kratko zgodbo pisave lastnega imena te odlične slovenske rodbine v konjškem trgu.

Oče Štefan je prišel v Konjice kot ključavničar iz Cerovega pri Gorici na Primorskem. Prinesel je seboj lepo slovensko ime Brus, Naš tovariš, poznejši dr. Dragotin Prus, si je zato privzel slovensko pisateljsko ime: Gladilič.

Kako je pa Štefanov sin Anton, stric našega kolega, prišel do rodbinskega imena: „Pruss“?

Zgodilo se je tako-le: Ko je mladi Tonček stopil v Konjice v ljudsko šolo, je bil tam učitelj nemški Pem g. Jan Bubler, ki se je v 30 letih toliko privadil slovenščini, da je kot učitelj rajnega g. Jakoba Pukla zapovedoval, kadar je prišla slovenska „ura“: „Sedaj bomo pa slovensko perilo prali!“ Ni čuda, da je Brusovega Tončka zapisal v imenik za Prussa, namesto za Brusa ker črk b, p, w sploh ni dobro razločeval. Pod tem imenom Pruss je rajni g. advokat prestopil na glavno nemško šolo v Celju, pozneje tam na gimnazijo in po prestani maturi na dunajsko vseučilišče. Kot star odvetnik nam je zatrjeval, da ga za krstni list nihče ni tirjal, dokler se ni ženil.

Pod tem pokvarjenim imenom se je dal na Dunaju vpisati v odvetniško kamoro. Še le, ko se je pozneje preselil v Konjice, kjer je leta 1881 umrl kot jako priljubljen odvetnik in narodni voditelj, obdobil je drugi „s“ od svojega imena. To je storil tudi njegov nečak dr. Dragotin Prus, ki je leta 1890 tam umrl kot doslužen vojaški zdravnik, do katerega so bolniki imeli veliko zaupanja. Toliko o popačenem lastnem imenu te znamenite slovenske rodbine.

V Vitanju je bil za časa župnikovanja rajnega č. g. Žičkarja učitelj Z., ki je tudi po vsej mo-

PODLISTEK.

Pozabljena petdesetletnica

ali nadrobno poročilo: kako smo začeli rodbinska imena pred petdesetimi leti pisati po slovenskem pravopisu.

Bilo je leta 1862, torej pred malo več kot petdesetimi leti. Nemščino nas je učil Pem g. Anton Fichna, ki se je pozneje kot ravnatelj v Ljubnem prelevil v pristnega Nemca: Fichten. Njemu gre za sluga, da smo se otresli nemškega pravopisa naših rodbinskih imen.

Med inšpekcijo v našem razredu vzame v roke zvezek slovenskih šolskih nalog že rajnega kapucina o. Remigija Lipež, ki se je v svetu imenoval Jožef Lipež. Nekako začuden reče: Kaj — imate Vi dvojno ime? — Kako menite, g. profesor? — Na svojih (nemških) zvezkih se pišete: Lipesch, tukaj pa berem povsem drugo ime: Lipež. — Dijak se odreže: Tam je napisano po nemškem pravopisu, tu pa po slovenskem. — G. profesor odvrne: A tako, Vi imate torej posebno nemško in posebno slovensko ime. Ali ne veste, da rodbinska imena ne poznajo pravopisa (Wissen Sie nicht, daß die Eigennamen keine Rechtschreibung kennen)? — To so bile njegove besede, ki so na mah pokopale nemškutarstvo pisavo naših rodbinskih imen.

Še tisti dan ni samo Lipež napisal na zvezek nemških nalog svoje ime po slovenskem pravopisu, ne, to smo storili tudi vsi drugi, ki smo dotlej pisali svoja imena sedaj po nemškem, sedaj po slovenskem pravopisu. Na vsej celjski gimnaziji je nastala preklucija ali revolucija. Werglezi so postali Brglezi, Wresovscheki postali so Brezovški, Wesenscheggi lepi Bezenški, iz Tschantschev so se izlučili Čan-

hiteva vsled svoje davčne moči in krvnega davka še svoj pošteno zasluženi kos kruha.

Gotovi gospodje s svojim mehkim hrbtiščem pa tega nočejo, ali ne morejo razumeti.

Prvi sestanek dne 6. marca bija torej ob narodni boben in pravi, kako moramo biti Slovenci dosledni pri vseh dopisih na vse urade, drugi pa ukloni hrbet pred vsako nemško deželno desko. To je treba povedati našim ljudem, da bodo spoznali dvojni liberalni narodni nož.

Večina je itak že spregledala, toda čudimo se le nekaterim sicer dobromislečim županom in drugim, da hočejo priti na pomoč našim liberalnim bolnikom, katerim že primanjkuje sape, akoravno vedo, da niso liberalci ničesar storili za naš okraj, razun da so bili „sami za-se.“ Sv. Tomaž že dolgo let prosi za neko cesto in pri železnici skozi Ivanjkevece so bili Središčani najhujši nasprotniki in tudi svojim najbližjim sosedom ne privoščijo opravičene ceste v Ljutomer.

Tako se dela v korist našega kmeta. Zato pa se ne smemo čuditi, ako jim sedaj primanjkuje sape in so začeli hitreje dihati.

Ma pa — vstanimo!

Naše prireditve.

Zetale.

Včeraj, dne 1. junija, se je vršil pri nas v stari šoli protialkoholni shod. Iz Maribora je prišel predsednik „Sv. vojske“, profesor Fr. Kovarčič, ki je najprej v cerkvenem govoru pri ranem sv. opravilu na podlagi sv. pisma razpravljal o alkoholu in pijančevanju pred sodiščem krščanske vere, popoldne pa s pomočjo slik in praktičnih vzgledov iz življenja dokazoval, kako pogubno vpliva alkohol, in zlasti žganje, na človeško telo, na družino in na potomstvo.

Nastopila so tudi dekleta, družbenice Marijine: Jus Nežika, Vogrinc Urška, Vogrinc Helena, predsednica Marijine družbe in Jus Katica, ki so vsodbujale z govori in deklamacijami k treznosti in zdržnosti.

Misel, da se tukaj vrši protialkoholni shod, se je sploh porodila v Marijini družbi in se je tudi že priglasilo 13 deklet k abstinenici. V okrilju bralnega društva se osnuje treznostni odsek. Marsikom je ta dan odprli oči, marsikateremu ljubitelju ptujskega smrdljivca se je zabodlo želo v kosmato vest, ki mu ne bo dalo miru.

Nazarje.

Včerajšnje dekliško zborovanje se je ob krasnem vremenu nad vse sijajno obneslo. Govor g. dr. Hohnjeca navdušil zbrane mladenke. Več prihodnjic.

Sv. Urban pri Ptuj.

Nemškutarji in slogaši so bili nekdanj v naši okolici nekako vrhovni gospodarji. Iz Ptuja sem so pošiljali prvi svojega „Štajerca“ in šnops in skušali ž njima pridobiti za-se naše vrlo ljudstvo. A ni šlo. Nemškutarji so pri nas sedaj že bele, osivele vrane. Dogospodarili so! Enak proces se je zgodil z liberalci in slogaši. Na ptujske liberalno-slogaške magnate, ki si kujejo iz prave zlate rumenjake in potem v protiuslugo vrivajo ljudstvu kranjsko „Slogo“ ter plačujejo svojim vinskim prijateljem vsake kvatre v okoliških gostilnah ali Narodnem domu par litrov sladkega vinca, pa ljudstvo čisto pozablja. Liberalci, slogaši ali nemškutarji je pri nas blago iz enega in istega magacina. Naša stranka ima v naši fari ogromno večino ljudstva za seboj.

To je posebno pokazal včerajšnji shod, ki ga je sklicala Slovenska kmečka zveza po rani sveti maši pod milim nebom pred cerkvijo. Gotovo nad 150 mož in fantov ter večje število vrlih mladenk in žen je bilo na shodu. Naš državni poslanec gospod Brenčič je otvoril s pristrnim pozdravom zborovanje. Za predsednika shoda je bil izvoljen naš vrli somišljenik gospod V. Hameršak, za podpredsednika pa župan Belec.

Državni poslanec Brenčič je v svojem enournem in zelo poljudnem govoru opisal delovanje slovenskih državnih poslancev. Zborovalci so govoru močno pritrdjevali in ob koncu živahno ploskali.

Za Brenčičem je govoril gospod Franjo Zebot iz Maribora o strankini organizaciji S. K. Z., priporočal koledar, ki ga zveza izda ter govoril tudi o obstrukciji naših poslancev v deželnem zboru.

Na predlog gospoda Hameršaka se je enoglasno sprejela resolucija, v kateri izrekajo volilci gospodu poslancu Brenčiču in njegovim tovarišem v državnem zboru popolno zaupanje. Volilci odobrujejo obstrukcijo slovenskih poslancev v Gradcu in jih prosijo, da prej ne odnehajo, dokler se nam ne dajo pravice, ki nam grede.

Nato je predsednik lepi shod zaključil.

Či pačil slovenska imena. Spominjam se dolge pravde, ki se je pletla zastran rodbinskega imena Jiršič, ki je po Pohorju jako razširjeno, „Jirs“, tako se vol kliče. Gospod nadučitelj pa je hotel, da se fant piše „Irrschütz.“ Ne vemo, kdo je konečno zmagal. V krstni matici je stalo Jiršič, v nadučiteljevi glavi pa Irrschütz. Slavni okrajni šolski svet v Konjicah ni vedel te pravde rešiti, ker se je nagibal na nadučiteljevo stran. Iz takin dopričanih slučajev se da marsikateri prepri razjasniti.

Dvoje vrste patriotizem.

Poslanec Grafenauer priobčuje v „Miru“ daljši članek, v katerem razpravlja tudi o patriotizmu. Člankar piše:

V Avstriji je danes tako-le: Tisti, ki krivico trpi, ali jo kritikuje, je veleizdajalec, tisti pa, ki krivico dela in zagovarja, je zaslužen patriot.

Po taki poti pa ne pridemo do narodnega mira in blagostanja v Avstriji. Pravica je mati domoljublja in ne nemška hegemonija, koji se prisoja v Avstriji to odlično mesto in katera se na stroške slovenskih narodov umetno vzdržuje, goji in pita. Nas in naše domoljubje uničujočo moč nemške nadvlade občutimo zopet mi koroški Slovenci v najobilnejši meri. Lepo število mladih pravnikov imamo, kateri so za svoj poklic in v izvrševanju pravnih poslov — najmanj rečeno — ravno tako sposobni, kakor vsak pristni Nemec, od katerih ne malo nosi na svojem telesu pristno nemško viteško znamenje iz burševskih let, a za slovenske pravnike nima vlada kruha v njihovi ožji domovini; pač pa so jim vrata „na vse štiri strani“ na stečaj odprta v tuji svet — „auf Nimmerwiedersehen!“, če nočejo postati poturice. Na Koroškem je prostor rezerviran le za nemško-narodne junake in take slovenske značaje, katerim je „čas“ ljubša, kakor: „bodi očetu, sinu in sv. duhu“; kajti: „razmere na jugu se morajo bistveno izpremeniti“; seveda ne samo na slovenskem Koroškem, ampak tudi v drugih slovenskih deželah: avstrijska vlada to želi in če se tudi zgodi po — volji nemškega Volksrata. Saj je nemški narodni svet — morska zvezda avstrijskih vlad!

V Gorici na primer še danes nima postaja c. kr. državne železnice nobenega napisa. A to se ni zgodilo vsled mržnje železniške uprave nasproti Slovincem, ali na željo nemškega narodnega sveta, ali celo iz strahu pred nemško iredento, kaj še, to se je zgodilo „aus Ersparungsriicksichten“ (iz ozirov varčevanja) in tudi iz razloga, ker železniško ministstvo menda namerava odstraniti na pritisk nemško-nacionalnih junakov in nemškega narodnega sveta, vse napise na postajah c. kr. državnih železnic, kakor je svoj čas odstranilo nepotrebne zvonce, katere danes živ krst ne pogreša več.

Da pa bo ta „nemški Herrenvolk“ (nemško gospodsko ljudstvo) vedel, kje se nahaja, kadar se bo vozil v avton. Albanijo, po v to deželo zabiti denar, zato so pričeli pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Trstu v zadnjem času šikanirati slovenske uslužbence državnih železnic na ta način, da se od njih zahteva, da morajo delati izkušnje samo v — nemškem jeziku; kajti: „razmere na jugu se morajo bistveno izpremeniti.“ Tako dela avstrijska vlada s slovenskim narodom. A kdor trdi, da mu dela s takim postopanjem krivico in ga draži, je pa — veleizdajalec!

Na Balkanu.

Med zavezniki in Turčijo mir sklenjen. — Sestanek Gešova in Pašiča. — Med Srbijo in Bolgarijo še vedno traja napetost.

Iz Londona prihaja radostna vest: V petek, dne 30. maja, je bil preliminarni mir med Turčijo in balkanskimi državami sklenjen in podpisan. Turčija je potisnjena iz Evrope. Kar fi je ostalo tu še ozemlja, je samo na sebi nezmožno življenja in se bo moralo naslanjati na turško Azijo, kamor je prestavljeno sedaj težišče turške države. Nekulturni Turek je po več kot petstoletnih bojih in krvavih grozotah prepočen v Azijo, kamor spada. Balkanski narodi, v pretežni večini naši krvni bratje, so ga po heroičnih bojih zmagali in se otesli njegovega robstva. Vzroka dovolj, da se človek veseli. Toda v to veselje pada grenka kaplja. Zmagoviti in občeudovani zmagovalci so se pričeli radi razdelitve plena prerekati med seboj in prišlo je med Grki in Bolgari celo že do manjših prask. Toda ta spor vendar ni najakutnejši in najnevarnejši. Največ skrbi povzroča nesporazumljenje med najmočnejšima balkanskima državama, Srbijo in Bolgarijo. Kakor znano in kakor je tudi Pašič v svojem znanem ekspezeju povdarjal, zahteva Srbija iz Knogih vzrokov revizijo pogodbe med njo in Bolgarijo. Bolgarija pa to revizijo odklanja in zahteva, da se pogodbo točno izvrši. „Slovenec“ od sobote prinaša razgovor svojega londonskega dopisnika z zastopnikom dr. Daneva. [Ta gospod, čegar mnenje se ujema z mnenjem dr. Daneva, je decidirano izjavil, da vstraja Bolgarija na popolni izvršitvi pogodbe, da se morajo med Bolgarijo in Srbijo vpostaviti meje, katere določa pogodba. In tudi glede Soluna stoji Bolgarija slej kot prej na stališču, da mora postati Solun bolgarski. Konečno je namignil „Slovenec“ informator, seveda ne brez namena, na prijazne odnose, ki bodo skoro gotovo nastopili med Bolgarijo in Turčijo, ter je govoril tudi o „tesni zvezi z Rumunijo.“

Nasprotstva so tedaj še povsem nepremostena, zato pričakuje javnost z napetostjo razvoja prihodnjih dni. Zlasti vse nestrpno čaka na izid sestanka obeh ministrskih predsednikov Pašiča in Gešova, ki sta se snidla včeraj, dne 1. junija, zvečer, v Caribrodu na bolgarsko-srbski meji. O poteku te konference do ure še ni nič znanega.

Mirovna pogodba podpisana.

L o n d o n, dne 21. maja: Včeraj, točno ob 12. uri opoldne, je bil podpisan preliminarni mir v Lon-

donu. Ko so delegati podpisali svoja imena, jih je nagovoril sir Edvard Grey, naglašajoč, da se veseli Anglija in z njo vsa Evropa, da je mir vendar že sklenjen. Na njegov govor so se zahvalili posamezni delegati angleški vladi za gostoljubnost. Dr. Danev je v svojem govoru povdarjal zasluge, ki si jih je pridobil za mir sir Edvard Grey. Grški delegat Skuludis je pripomnil, da je Grška podpisala mirovno pogodbo v nadi, da bodo obnovljene vse pogodbe med Grško in Turčijo, ki dajejo Grkom posebne pravice v otomanski državi. Črnogorski delegat dr. Popović je po podpisu pogodbe izjavil: Črnagora je z mirovno pogodbo zelo nezadovoljna, Anglija je ena izmed glavnih činiteljev, ki so povzročili, da se je Črnigori vzel Skader. Anglija je sedaj dolžnica Črnigori, zato zahteva takšno korekturo albanske meje, da bo dobila nekatere za razvoj Črnogore nujno potrebne pokrajine in direktno zvezo med Podgorico in Pečjo. Nato je izjavil dr. Danev, da so se nekateri delegati med sabo sporazumeli, naj mirovna pogodba takoj stopi v veljavo. Grški, srbski in črnogorski delegati so izjavili, da jim o tem dogovoru ni ničesar znanega. Nato so bolgarski in turški delegati podpisali dodatni protokol, v katerem izjavljajo, da soglašajo, da stopi mirovna pogodba v veljavo takoj po podpisu.

Debata o Pašičevem ekspezeju.

O Pašičevem ekspezeju se je razvila v srbski skupščini znamenita debata:

Nacionalist Ribarac ostro graja bolgarofilsko politiko radikalne stranke, ki je sedanjí konflikt povzročila. Predlaga nezaupnico za vlado in takojšnjo aneksijo osvojenih krajev.

Socialist Lapčević izjavi, da vsi balkanski socialisti hočejo miru, da obsojajo šovinistične izbruhe in hočejo, da se vzdrži konfederacija balkanskih držav.

Naprednjak Marinković ostro napada Avstrijo. Pravi, da bo zadnja naloga Avstrije v Evropi ta, da pripomore k združenju vseh Srbov, nakar se bo avstrijska državna ideja lahko v historični muzej dejala. Prepričan je, da bolgarski narod in modri car Ferdinand ne bosta radi od Srbov osvojene Macedonije pripustila bratomorne vojske, če pa, se bo Srbija nahajala v silobranu. (Govorniku čestitajo.)

Mladoradikalec Drašković želi, da bi med Srbijo in Črnogoro ne bilo več nobenih mej (tranečno ploskanje). Glede Albanije treba sprejeti izvršena dejstva. Glede Bolgarije upa, da modrost bolgarskih državnikov ni solidarna z bolgarskimi šovinisti. Z vlado se popolnoma strinja.

Staroradikalec Trifković je izjavil, da je Srbija podala tekom vojske najboljše dokaze svoje lojalnosti do Balkanske zveze, naj zdaj Bolgarija isto dokaže.

Nato govori še staroradikalec Žujović.

S tem je bila debata zaključena.

Predlog, poslanca Ribaraca se odkloni. Sprejme se predlog vladnega poslanca Draškovića, naj se ekspeze vzame na znanje in naj vlada ne zapusti svojega stališča glede revizije in sicer s 125 proti 16 glasovi.

Angleška javnost o srbsko-bolgarskem sporu.

„Slovenec“ poroča njegov londonski dopisnik z dne 25. maja:

Velik del angleške javnosti se obrača sedaj proti Srbiji in Grčiji. Nastop Srbije se označuje kot njej sami kvaren. Balkanska zveza je namreč za Srbijo nujno potrebna, ker ima še veliko političnih ciljev pred seboj, ki še niso doseženi. Prekršitev pogodbe pa stori zvezi konec. Vendar angleški politični krogi zelo trdno upajo, da se bosta Pašič in Gešov, oba odločna pristaša zvezne politike, konečno sporazumela in da bo Pašič obvladal nevarno nacionalistično strujo. Tako pride morebiti do sporazuma brez pritiska ali razsodbe velesil, ki bo v skrajnem slučaju storila napetosti na Balkanu konec. In Anglija stoji na stališču, da se mora brezumna in zločinska vojska med zavezniki na vsak način preprečiti.

Politični pregled.

Državni zbor.

Petkova seja zbornice je zborovala pod vtisom grozne vesti o vohunski aferi štabnega polkovnika Redla. Zanimanja za dnevni red ni bilo nikjer opaziti, ko je zbornični predsednik dr. Sylvester otvoril sejo. Prva točka dnevnega reda je bilo poročilo legitimacijskega odseka. Zbornica je potrdila izvolitev poslancev Osuchowskija, Smrčka, Lubomirskija in Jachowicza. Vsled odsotnosti poročevalcev so bile razprave glede izvolitve poslancev Lichta, Nemeca in Machure preložene.

Druga točka dnevnega reda je bilo podaljšanje poslovniskega provizorija za eno in pol leta, to je, do konca leta 1914. K temu predmetu se je oglašilo več poslancev. Tržaški poslanec Rybar je povdarjal, da se morajo Slovenci zavzemati za vsako poslovnisko reformo, ki pomenja ojačenje parlamentarizma, kajti v parlamentu je dana skoraj edina priložnost malim avstrijskim narodom, da zamorejo razglašati svoje želje, pritožbe in zahteve. Poslovniška predloga je bila nato izročena poslovniskemu odseku.

Sledile so nato razne interpelacije, kakor ona poslanca Neumanna o vohunski aferi polkovnika Redla, istotako interpelacija poslanca Wassilka v isti zadevi. Padle so pikre besede na naslov avstrijske vojne uprave, od katere zahtevajo interpelacije, da se obseg cele zadeve javno v zbornici obravnava. Ko je še prišlo med poslanca nemškega Nationalverbanda dr. Grossem in socialnimi demokrati do običajnih spopadov, je predsednik zaključil sejo.

Prihodnja seja v torek. —

Budgetni odsek se je bavil z dobavami za avstrijsko mornarico, naučni odsek pa z zakonom o šolskih nadzornikih za ljudske šole.

Raznoterosti.

Iz poštne službe. Orožniška stražmojstra Oton Pirkovič in Simon Verk sta imenovana za poštne pristave in sicer prvi za Ptuj in drugi za Židanmost.

Odlikovanje. Dvorni svetnik deželnega sodišča v Celovcu Karol Winkler je povodom vpokojenja odlikovan s komturnim križcem Franc Jožefovega reda.

Tekmovalno streljanje gimnazijcev v Mariboru. Prihodnje sredo, dne 4. t. m., bodo naši gimnazijci toletne vojaške strelne vaje zaključili s slovesnim tekmovalnim streljanjem na vojaškem strelišču. Dijaki-strelci bodo s puškami odkorakali ob 2. uri popoldne od gimnazije na strelišče, kjer se bo v strogo določenem redu takoj pričelo s streljanjem, ki bo trajal (za okroglo 80 tekmovalcev) kake tri ure, tako da se bodo darila razdelila okrog šeste ure. Med streljanjem bo igrala godba gimnazijcev in se bodo, v slučaju lepega vremena pri strelišču vršile telovadne in športne igre. — K udeležbi je vabljen vsakdo, kdor se zanima za stvar in za „mlade vojake.“

Iz časnikarstva. Urednik „Narodnega Lista“, Vekoslav Spindler, je dal časnikarstvu slovo in je stopil v službo k banki „Slaviji.“ Ostane v Celju. Uredništvo prevzame bržčas Lesničar.

Atentat na pravice slovenskega jezika. Okrožno sodišče v Celju pošilja potom okrajnih sodnij na župnijske urade sledeče navodilo (doslovno prestavljeno):

„Predsedstvo c. kr. okrožne sodnije v Celju je z odlokom z dne 21. 5. 1913, št. praes. 1062-25a-13-16, odredilo med drugim sledeče: Sodnije morajo z župnijskimi, kot matričnimi uradi občeovati v nemškem jeziku. V imenovani lastnosti so župnijski uradi državni organi, občeovanje med njimi in sodišči pripade v področje notranje službe in zamore priti v rabo le nemški jezik kot jezik notranje službe. V tem občeovanju se morajo sodišča posluževati le izključno uradno tiskanih nemških vzorcev. Sl. župnemu uradu se dološljejo uradni vzorci št. 1 in 57 s prošnjo, da se ne poslužuje več onih slovenskih vzorcev, ki jih ima še v rabi in koje je podpisano sodišče samostojno naročilo.“

Ali ni to navodilo pravi atentat na pravice slovenskega jezika? Kar si niso upali Nemci izvesti že pred 30 leti, to hočejo vdeinstviti sedaj. Z drznostjo, ki presega vse meje, bi radi naše sodstvo še bolj ponemčili, kot je že, in oropali našo materinščino še zadnjih pravic. Še župni uradi naj bi zdaj pomagali in sodelovali pri teh drznih nemško-nacionalnih nakanah. Kar narekuje in zapoveduje se jim preko vseh dosedanjih navad in določb, da morajo nemški uradovati. O izzivajoči zadevi seveda še ni izgovorjena zadnja beseda. Rekli bomo še kakšno mi, a zapopotalo se bo tudi še drugod.

Nemškutarji, čujte! „Mir“ piše: Narodno breznačajnost (nationale Charakterlosigkeit) očitajo „Freie Stimmen“ in „Allgemeine Bauern-Zeitung“ neki nemški tvrdki v Celovcu, ker je stopila v trgovinsko zvezo s češko industrijsko banko. Ali nemškutarjev, ki čitajo tako lastno obsodbo v omenjenih dveh listih, ni nič sram? Ali je morda za Slovenca to značajno, kar je za Nemca neznačajno?

„Stajere“ psuje vpokojene orožnike. Ptujski „Stajere“ psuje v zadnji številki nekega vpokojenega orožnika s „Šprican žandarm“ in z „Gnadenpenzijom.“ Ker je pa v Avstriji 30.000 vpokojenih orožnikov in sicer vsi po eni in isti postavi, kakor orožnik, katerega psuje „Stajero“, potem so vsi ti vpokojeni možje-orožniki „Špritzani žandarji“ in dobivajo „Gnadenpenzijo.“ Ker pa državna uprava za službo nesposobnim orožnikom le postavnim potom pripozna in dovoljuje pokojnino, potem psuje „Stajere“ vse vpokojene orožnike in jim predbaciva pokojnino, kar si je treba zapomniti.

Svobodomiselní vodja — nenravnež! Znani belgijski socialdemokratski poslanec Furnemont, ki je bil eden kolovodij Svobodne Misli in se je udeležil tudi svobodomiselnega kongresa v Pragi, je zaradi nenravnega hudočelstva v preiskavi in je svoj mandat odložil.

Štajersko.

Maribor. (Grozna nesreča.) Dne 30. maja je hotel France Lah, doma iz Sladke gore, tačas gojenec III. letnika deželne vinarske in sadjarske šole v Mariboru, peljati z domačim bikom. Ko ga napre-

ga, se zakadi žival v njega in mu razpara cel trebuh. Takoj se je poklicalo rešilno društvo, ki ga je odpeljalo v bolnišnico. Čudno, da ravnateljstvo tako malo pazi in pusti gojence, ki še niso izkušeni v taki stvari, sploh zraven. V tem oziru je pač treba že več previdnosti. Ubogi fant, ki je bil zelo marljiv in potrjen v vojake, se bori sedaj s smrtjo. Če tudi še reši življenje, bo vendar celo svoje življenje čutil posledice.

Ruše. Velecenjeni gospod urednik! Če bi Vi vedeli, kako hude reči se sedaj godijo v Rušah, odkar ste zadnjič pošegetali našega mogočnega orožniškega postajevedjo Tisovca, bi Vam bilo takoj vse jasno, zakaj se je moralo proti njemu nastopiti. Sedaj iščeta oba z orožnikom Grafonerjem vred Vašega dopisnika, kateremu ne obljubujeta nebes. In pri tem iskanju sta navadno veliko pridnejša, kakor takrat, ko bi bila morala priti na sled tatovom mesa, ki so ušli bogvekam. Če ne najdeta dopisnika v Rušah, tedaj prideta nad Vas, gospod urednik, v Maribor. Le pripravite se, da boste tudi nemško govorili, ker gospod Grafoner, adjutant gospoda Tisovca, ne zna slovenski, vključ temu, da je v Rušah, med samimi Slovenci. Z našim prizanašanjem in potrpežljivostjo smo ga sicer po svoji dobroti malo slovensčine privadili, vendar še premalo, da bi mogel z lahkoto opravljati službo. In tako ima prav, da ostane doma v kasarni, da nas ne obiskuje s svojo nemščino in da hodi le na pošto, kjer dobro nemški znajo. Gospod Tisovec je obljubil, da bo „v tem gnezdu že red napravil.“ Misli je naše somišljenike in Vaš list, gospod urednik; to pa seveda le vsled tega, ker smo mi toliko neredni, da karamo njegovo nerednost, ki je včasih toliko, da končno njemu samemu preseda, kar se kaže posebno sedaj, ko mora po vasi iskati dokazov za ovdbo proti gospodu županu itd. Zakaj ni tega storil prej? Imel je seveda druge skrbi, saj je moral stražiti Kalvarijo, ne morda, da jo tatovi ukradejo, pač pa da ne pride Jerga in izstreliti tiste nabasane možnarje, ki so ležali dva dni na hribu nabasani. Nam se je smilil Jerga, ki je moral z lastno žljvjenjsko nevarnostjo vrtati možnarje, a kaj ko mu nismo mogli pomagati. Vsled te brihtnosti gospodov orožnikov je bil imenovan v veliki telesni nevarnosti, desetkrat večji, kakor če bi jih bil izstrelil. Naj bi tudi to prišlo pri sodnji naprej, bomo vsaj videli, kako se bode tukaj izgovarjal stražmešter Tisovec. — Da boste vedeli Vi, gospod urednik, in drugi, kaki so naši orožniki, naj Vam omenjam slučaj, ki se je pripetil menda že pred letom. Pred letom dni je že pisala „Straža“, da je neki tukajšnji orožnik zasledoval nekega nevarnega človeka, in ga je res dobil skritega pri Švabki v neki uti na Smolniku. Hotel je tati, ali kaj je že bil, dejati v verige, a glejte, oni vagabund ni bil nikak božji volek in je napadel prav pošteno orožnika, mu vzel puško, jo zlomil in vrgel v Lobnico, nato pa izginil bogvekam. Lani ste sicer pisali, da je tat proti orožniku streljal, ko ni mogel ta vsled teme in tesnobe rabiti orožja, kar pa ni bilo res in je vse še le pozneje prišlo na dan. In od tedaj so menda naši orožniki previdni. Tukaj, v tem gnezdu, naj bi gospod Tisovec napravil red, a naše gnezdo naj pustil le pri miru, ker smo sami pošteni, dobri in pridni ljudje. — Stražnik.

St. Jurij ob južni železnici. Ljudstvo ve razločevati dvoje vrste ježa: eden je govejski, eden pa svinjski. Bralci „Narodnega Lista“ so že iz dosedanjih števil spoznali, da je jež, ki so ga poslali liberalci na Ričnik šnofati, svinjski; le svinjskemu rilec je lastno, stikati po blatu. Za bralce „Narodnega Lista“ pa je stvar okusa, če najdemo dopajenje nad tako nizkotnim pisanjem svojih voditeljev, ki v onemogli jezi, da naša stvar napreduje, oni pa res tičijo v blatu, poskušajo zadnje sredstvo, da bi svoje umazano glasilu udomačili med nami. A tudi svinjski jež ne bo vlek, ker je preveč ogaben on in vsi, ki mu strežejo s podatki. Naj vtakne svoj rilec v liberalni brlog in potem: Buon appetito!

Iz gornjesavinjske Švice. Narava je v polnem teku. Čas hiti, kakor bi ga z bičem gnal, čeravno smo že dve leti obsojeni v črni kot. Zakaj smo neki bili? Govori se različno. Nekateri pravijo, da za to, ker imamo v našem okraju vse temno smrekovih gozdov, za katere prejemamo lepe denarce od bratov Hrvatov; drugi pa pravijo, da zato, ker z gospodje duhovniki preveč simpatiziramo. Da se pa ne bode mislilo, da smo vsi črni, naznanjamo po vsej zeleni Štajerski, da tudi pri nas živi nekaj ljudi liberalnega kova. Ko sem šel neko nedeljo po svojih opravkih proti divni Solčavi, me na poti začne tirjati želedec za svoj vknjiženi užitek. Da mu pa izpolnim njegovo željo, jo krenem v trgu Ljubno proti neki gostilni. Ko vstopim v vežo, ravno prihaja iz pivnice moj stari znanec Luka, mi zamahne z roko in mi pravi na uho: Pojdi z menoj! Greva kakih 99 korakov, pa mi začne pripovedovati sledeče: Ne hodi v gostilne, kjer se žali naš verski čut in se cerkvene naredbe smešijo. Tu notri je malo številce naprednjakov, ki si na vse mogoče načine jezičke brusijo čez vero in njene učitelje. Ker se pa ne pišeš zaman Vsepovem, ti tudi jaz sedaj imena še ne povem, pač pa, če še kje tako mizerijo naletim. Za te elemente je le ono resnica, kar razlagajo časniki o ne vrste, ki pišejo, da je naša vera „strup iz Judeje“, in da smo v egiptovski temi itd. Mi pa, da bomo držali besede, katere izgovarjamo v znani pesmi, mi pa ostanemo, kakor smo bili in si izberimo

načelo: Proč s slabim berilom! Stražiti moramo naše hiše, da se v nje ne vtihotapijo listi, ki pod hnavsko krinko naprednosti skušajo zamoriti v nas podedovano vernost in udanost do gospodov duhovnikov. Mogoče, da so te vrste listi tudi kaj krivi zgodovine v Zalcu ob času sv. misijona in pri Novicerkvi, kjer so kaplanijske šipe pele svojo žalostno pesem? Hvala ti lepa za to povest, mudi se mi, z Bogom! Z Bogom, brate, mi odgovori. Ko nadaljujem svoje potovanje, si mislim marsikaj. Spomnil sem se tudi na onega znanega francoskega modrijana (Voltaireja), ki je svoje modrosti razlagal v XVIII. stoletju. Kaj bi rekel, ko bi prišel sedaj? Primoran bi bil priznati in reči: Kaj sem bil jaz proti tej-le naprednosti? Nič in zopet nič! Velecenjeni gospod urednik! Moj namen je bil, poslati Vam že omenjeno povest po brezžičnem brzojavu, pa nevarnost je bila, da bi jo vlovili v Celju, Ptuj ali v Krškem. — Lesni trgovci.

Koroško.

Lepa zmaga. O občinskih volitvah poročajo iz Medgorja: Občinske volitve so se vršile prvič že lani, dne 13. rožnika, in so našinci zmagali v III. in v II. razredu. Pa dosihmal je ostalo vse lepo pri starem. Zakaj? Nasprotniki sami so se spomnili svojih hudobij in ločitve od občine in so rekurirali. Še le zdaj je prišlo drugače, čeravno, je nasprotnikom pomagalo vse, kar leze in gre na Koroškem: c. kr. oblasti, celovski dohtarji a la Metnic in častni občani-učitelji (samo sedem po številu!)! Na njih nasvet je moral župan Šušnik-Krasnik v Podgradu že dne 4. aprila t. l. izročiti županstvo prvemu svetovalcu po domače Polancu v Voglah, bolj zadnja vas na Koroškem in so osem dni potem celo „gmajno“ prepeljali tja! Prijatelji Slovencev, čujte! Vse to je bilo le navidez, le začasno, ker župan ni ostal stari, le zato, da bo ime Olip (Polanc) bolj vleklo, kakor staro ime Šušnik! Sam c. kr. vladni svetnik gosp. vitez pl. Rainar je prišel v soboto, dne 24. maja, k volitvi v Voglje, a je v resnici volitev pravično vodil. V III. razredu so imeli naši 71, nasprotni 68 glasov, v II. razredu naši 15, oni 13, v I. razredu pa oni 20, naši 16 glasov. Izvoljenih je 18 odbornikov in od teh je 10 zanesljivih našincev; torej zmaga je naša!

Kolesar se je ubil. V Leskovcu se je ubil dne 23. maja, ob četrtna 10. uro zvečer, Franc Hrastovčan, bivši socialdemokratski kandidat. Peljal se je na kolesu po dolini proti Žuliču in zadel ob drugega kolesarja. Oba sta padla na tla in Hrastovčan je bil na mestu mrtve.

V konkurz je prišel tovarnar Hugon baron pl. Baillon v Železni Kaplji, ki je izginil iz Žel. Kaplje. Vsled konkurza je močno prizadeta „Centralbank der deutschen Sparkassen.“

Primorsko.

Laški atentat na slovensko šolo v Trstu. „Edinost“ z dne 30. maja poroča: Sinoči ob osmih sta prišla v hišo trgovsko-obrtne zadruge št. 20 na Acquedottu, kjer se nahaja šestrazredna ljudska šola družbe sv. Širila in Metoda, dva neznanca, ki sta vprašala neko deklico iz trgovskega tečaja, ki se je baš nahajala pri vratih v drugem nadstropju, ali ni morda v hiši neki Lampes. Deklica je zaničkala le-to vprašanje, nakar sta oba dva vprašala, kaj je li v tem nadstropju. Odgovorila je, da slovenska šola. Deklica je nato odprla plin, za katerega se nahaja števec tik vrat, ki so ostala odprta, potem pa odšla zopet v razred, kjer se je vršil pouk trgovskega tečaja. Pripominjamo, da se je ves pogovor pri vratih na stopnišču vršil v italijanskem jeziku, da sta bila neznanca stara kakih 20 let, belo oblečena: očitno Italijana. Par minut pozneje — neznanca sta med tem izginila — je zagledala učiteljica gospodična Černigojeva plamen pri vratih in hitro poklicala svoje tovaršice in gospoda učitelja Semeta, ki so potem pogasili ogenj. Ona dva neznanca sta očitno prišla v hišo le z namenom, da bi izvršila atentat. Prinesla sta seboj steklenico katrama — razbito steklenico so našli pri vratih — polila katram po podnožniku pred vrati, ga zažgala in nato izginila. Namen atentat je bil naravnost peklensko zloben. Videla sta namreč ono deklico, da je odprla plin, in sta dobro vedela, da se nahaja plinski števec tik vrat. Ker se je s katranom polito podnožnik tiščal vrat, bi bil moral plamen objeti tudi plinski števec, in zgodila bi se bila eksplozija, ki najbrž ne bi bila povzročila samo velikanske materialne škode, temveč bi bila zahtevala tudi bogzna koliko človeških žrtev, saj se je tisti čas nahajalo v drugem nadstropju 60 do 70 ljudi. — Nemška in italijanska kultura sta res vredni ena druge. Prva se kaže v početnih napadih in pobojih, druga v zločinskih atentatih.

Vohun Redl.

Afera vohuna Redla dviga vedno več prahu. Skandal je brez primere in so meročajni krogi naravnost konsternirani. Časopisje je polno najrazličnejših vesti in se pričakujejo še nova razkritja in a-retacije. V prihodnji številki prinesemo pregleden članek.

Pekarna

se da v najem na več let. Je edina v fari tik cerkve in šole v Podgorjah v Rožu; več pore lastnik pekarni Mat. Antonič, Reka, pošta St Jakob v Rožu, Koroško.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Franjo Duchek

svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk. Postrežba točna! Nizke cene!

Pozor!

Naznanjam da prodam zaradi pomanjkanja prostora in prevelike zaloge 800 parov čevljev za gospode, 2000 parov za gospe ter 500 parov čevljev za otroke, nadalje vse vrste sandal, čevljev za dom ter čevljev za birmo po najnižjih cenah. Čevlje, ki so že iz mode, vendar izborne kakovosti, prodam nizko pod lastno ceno. Domače delo. Naročila od zunaj in popravila izvršujem točno in po ceni.

Stefan Strašek,

prva največja zaloga obuval v Celju, Schmidgasse št. 3.

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica: Ptuj,
Maribor, Sarnitzgasse 11
Kasarnska ulica 9

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic, tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave v bakru in železu.

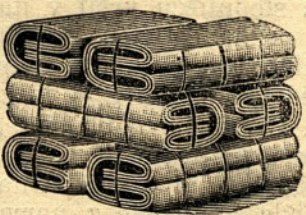
Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronospora brizgalnice lastnega izdelka. Kupujem po najvišji ceni staro kovino, baker, medenino in cin. Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 98

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za poletne obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno
Postrežba točna in solidna!

Vzorci na razpolago!

Pošteno dekle

z dobrimi spričevali želi takoj vstopiti v službo v kako trgovino, najraje v trgu ali na deželi kot trgovska pomočnica. Naslov pod šifro „M. J. 203“ poste restante Velenje. 117

Ekonom,

z najboljšimi spričevali, oženjen, doslužen vojak podčastnik, izurjen v vsaki stroki vrtnarstva, vinoreje, sadjereje poljedelstva, živinoreje ter drugih v to stroko spadajočih predmetov, išče službe oskrbnikana kakor grajščini ali veleposestvu. Kje poveupravništvo
XXXXXXXXXX

Loterijske številke.

Gradec	28. maja 1913	65	30	62	72	33
Linc	31. maja	55	5	4	43	89

Trgovina s steklom, porcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

**modni salon
za gospode,**

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Franc Pleteršek

Maribor **Zaloga
Koroška
cesta 10. pohištva**

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Najboljši in najcenejši asbestni
škrilj je edinole

„KAMENIT“

Vzorci in proračuni brezplačno.
Krajevni zastopniki se iščejo.

A. SPITZER, Ljubljana.

Štajersko slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter
medicinalna žganja

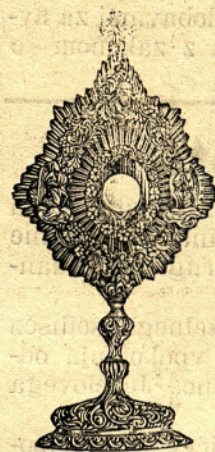
in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

Inkret — odšel,
Cobel — prišel!
Vinček — ostal,
Kakor — kristal.

Kdor ne veruje — nam,
Poskusi naj ga — sam!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel gostilno gospoda Inkreta na Lajtersperski cesti v Krčevini. Točim znana dr. Turnerjeva vina in tudi pristnega ljutomeržana. Vedno dobra kuhinja!

Fran Cobel, gostilničar.

Karol Tratnik

se priporoča kot

**špecialist v izdelovanju
cerkvenega orodja in
cerkvene posode, kot
monštranc, kelihov itd.**

Maribor, Pfarrhof-
gasse 3.

Najboljši in najcenejši **klobuki**

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,
Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna.
Solidna postrežba. 95

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

PLANINKA,

edino planinsko letovišče na Pohorju.

Sezija od 1. junija do 15. septembra.

10 sob s 22 posteljami, topla in mrzla kopel, lahkotni in krasni izprehodi po senčnatem jelovem gozdu, najboljša planin. voda, dobra kuhinja.

Lahek dohod iz železniških postaj Ruše, Bistrica ob koroški žel., Maribor, Fram. 1250 m nad morjem, pri Sv. Arehu poleg Ruške koč.

Cene zmerne!

Natančnejša pojasnila daje Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Stajersko.

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor,**
Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“.

prevzame montiranje vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, strgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadrage in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice, tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.